

UNIVERSITETET I OSLO

Det matematisk-naturvitenskapelige fakultet

Prøveeksamen i: INF2440— Effektiv parallellprogrammering

Prøveeksamensdag: 1. juni 2016

Tidspunkter: 09.00 – 16.00

Oppgavesettet er på: 4 sider + 2 sider vedlegg

Vedlegg: I) Skisse av Modell2-koden, II) En sorteringsalgoritme

Tillatte hjelpemidler: Alle trykte og skrevne notater, utskrifter, bøker ol.

- Kontroller at oppgavesettet er komplett, og les nøye gjennom oppgavene før du løser dem. Poengangivelsen øverst i hver oppgave angir maksimalt antall poeng.
- Du kan legge dine egne forutsetninger til grunn og gjøre rimelige antagelser, så lenge de ikke bryter med oppgavens "ånd". Gjør i så fall rede for disse forutsetningene og antagelsene.
- Til eksamen skal svarene skrives på gjennomslagspapir. Da må du huske å skrive hardt nok til at besvarelsen blir mulig å lese på alle gjennomslagsarkene, og ikke legge andre deler av eksamensoppgaven under når du skriver.
- Til eksamen skal du selv beholde underste arket etter levering av de to øverste til eksamensinspektøren. Nummerér sidene, og husk å skrive kandidatnummeret ditt på besvarelsen.

I vedlegg I) finner du en litt forenklet versjon av Modell2-koden som ble nyttet i kurset (en ytre klasse med main-tråden og en indre klasse hvor objekter av denne blir egne tråder). I den skissen er det markert med store bokstaver ulike områder av denne koden som det blir referert til i oppgavene.

Oppgave 1 (10 poeng)

Forklar hva som skjer ved en synkronisering:

- a) Når to tråder synkroniserer på samme synkroniseringsobjekt samtidig .
- b) Når to tråder synkroniserer på hvert sitt synkroniseringsobjekt samtidig.

Oppgave 2 (25 poeng)

- a) Anta at du har tre tråder som prøver å oppdatere to globale variable x_1 og x_2 , deklarerert i A-området Modell2-koden (vedlagt), begge initielt =0 i, slik:

```

public void run( ) {
    for (int i =0; i < 2; i++){
        x1++;
        x2++;
        System.out.println(" - tråd:"+ind+", x1:"+x1+", x2:"+x2 );
    }
    System.out.println(" Tråd:"+ind+" terminerer"+", x1:"+x1+", x2:"+x2);
} // end run:

```

Like etter at man i metoden utfoer(..) har sagt join() på de tre trådene er følgende utskriftssetning:

```

System.out.println("Main-tråden TERMINERER"+", x1:"+x1+", x2:"+x2 );

```

Hver gang man kjører dette programmet, får man nesten alltid veldig forskjellige utskrifter. Her er to:

Utskrift U1:

```

- tråd:2, x1:2, x2:3
- tråd:1, x1:2, x2:3
- tråd:1, x1:4, x2:5
- tråd:0, x1:2, x2:3
Tråd:1 terminerer, x1:4, x2:5
- tråd:2, x1:3, x2:4
Tråd:2 terminerer, x1:5, x2:6
- tråd:0, x1:5, x2:6
Tråd:0 terminerer, x1:5, x2:6
Main-tråden TERMINERER, x1:6, x2:6

```

Utskrift U2:

```

- tråd:1, x1:2, x2:2
- tråd:2, x1:3, x2:3
- tråd:2, x1:5, x2:5
- tråd:0, x1:1, x2:1
Tråd:2 terminerer, x1:5, x2:5
- tråd:1, x1:4, x2:4
Tråd:1 terminerer, x1:6, x2:6
- tråd:0, x1:6, x2:6
Tråd:0 terminerer, x1:6, x2:6
Main-tråden TERMINERER, x1:6, x2:6

```

Oppgave:

Forklar og begrunn kort svarene på følgende spørsmål:

- Hvorfor ser f.eks tråd:2 i første linje ulike verdier og $x1 < x2$ i U1?
- Hvorfor ser ingen av trådene $x1 == 6$, mens main-tråden ser $x1 == 6$ til sist i U1.
- Hvorfor ser ingen av trådene i U1 verdien 1?
- Vil alltid main-tråden skrive ut $x1$ og $x2$ med verdien 6?
- Hvorfor er utskriftene ulike (hvorfor 'aldri samme resultat' på gjentatte kjøring)?

Oppgave 3 (25 poeng)

Lag et parallelt program med to tråder og to **CyclicBarrier** hvor de to trådene vekselvis sender en nummerert melding til den andre tråden 20 ganger (f.eks. «Tråd0 sier: Hei nr 14»). Meldingen skrives ut med **System.out.println(...)**. Når den ene tråden skriver, skal den andre tråden vente på en av de to **CyclicBarrier**-ene og motsatt. **Bare** skriv run() – metoden og initieringen av de to **CyclicBarrier**-ene.

Kunne denne oppgaven vært løst med bare én **CyclicBarrier** ?

Oppgave 4 (15 poeng)

Anta at du har to tråder som aksesserer en felles variabel, deklartert i felt A slik: `int i = 0`, og at hver av trådene har deklartert i det felles området A for alle trådene:

```
ReentrantLock lock = new ReentrantLock();
```

Tråd0 utfører følgende kode: `lock.lock();`

```
try { i++;  
} finally { lock.unlock(); }  
i++;
```

før den terminerer, mens

Tråd1 utfører følgende kode: `i--;`

```
lock.lock();  
try { i--;  
} finally { lock.unlock(); }
```

før den terminerer,

Hvilke mulige verdier kan `i` ha etter at begge trådene er startet, men *før* maintråden sier `join()` på trådene. Der er følgende utskriftssetning:

```
System.out.println(" Main-tråden OBERVERER i:"+i );
```

Tegn diagrammer med tidsakse som viser *hvordan* de to minste verdiene du hevder kan bli verdien av `i` i Main-tråden kan fremkomme (når leser og skriver Tråd0 og Tråd1 hvilke verdier?).

Oppgave5 (30 poeng)

Anta at du har deklartert en array: `int tallene[] = new int [n];` og du kan anta at elementene i `tallene[]` er sortert *stigende*.

Du skal nå skrive først en sekvensiell og så en parallell metode (anta at du har `k` kjerner) som snur innholdet av `tallene[]` slik at tallene blir sortert *synkende*. Skriv heller ikke her hele programmet, men bare de metodene og evt. data som du trenger i A og B området i vedlegget + hva innholdet av `run()`-metoden i trådene er.

Oppgave 6 (30 poeng)

Du har gitt en metode for å sortere (i Appendix II er en slik algoritme gitt basert på innstikk-sortering, men vi kunne like godt ha brukt radix eller quicksort i steden):

```
public static void sort (int a[], int left, int right) {..}
```

Du skal nå skrive en ny metode `sort2`, basert på denne som sorterer to arrayer med følgende forståelse:

```
public static void sort2 (int a[], int [] b, int left, int right) {..}
```

Du sorterer innholdet av arrayen `a[]` som i den første metoden "`sort`", men med det tillegget at elementene i den andre arrayen `b[]` flyttes helt tilsvarende som elementene i `a[]` flyttes.

Eksempel: hvis elementet `a[0]` ble flyttet til `a[23]` etter sortering så vil også det opprinnelige elementet `b[0]` nå stå på plass `b[23]`. Dette oppnår du ved at hver gang du flytter `a[]` –

elementene, flytter du **b[]** elementene med samme indeks helt tilsvarende.

Skriv en sekvensiell metode "**sort2**" som løser denne oppgaven. Denne vil du så bruke for å løse oppgave 7.

Oppgave 7 (80 poeng)

Du har en foreleser som tror at han har en genial idé til å lage en raskere innstikksortering-metode kalt **medianSort**. Problemet med innstikksortering, tenkte han, er at det er en del store elementer tidlig (med lave indekser) i arrayen som må skyves *langt* avgårde mot enden av arrayen, og motsatt, mange små verdier alt for langt ut i array-en som sorteres mot begynnelsen. Disse må flyttes (byttes med hverandre) før vi gjør instikksortering til sist, som da vil gå svært mye raskere.

Den sekvensielle algoritmen for dette er slik:

- Vi starter med å dele opp arrayen i en rekke **m** mindre områder (f.eks i $m = n/5$ deler) og du kan for enkelthets syld anta at n er delbar med m uten rest ($n \% m == 0$). Vi sorterer så hver og en av dem med "**sort**" fra Appendix II samtidig som vi noterer verdien av det midterste elementet i hver av de sorterte delene i:
int[] median = new int[m]. Samtidig har du laget en annen array **int[] index = new int [m]** som initielt inneholder **0,1,2,...,m-1**.
- Sorter nå arrayene **median** og **index** med **sort2** fra oppgave 6. Du kan her anta at du har løst oppgave 6 om å lage en sortering for to arrayer slik at når du sorterer på den ene arrayen (her: **median**) og har med en annen array **indeks** (initielt: $0,1,2,\dots,m-1$) som parameter, så deltar elementene i **indeks** i de samme ombyttingene som elementene i **median**. Når da median-arrayen er sortert, vil f.eks **indeks[0]** si hvilken av delene av **a[]** som hadde minst median, **indeks[1]** hvilken som hadde nest minst median, ... osv.
- Vi flytter om små-områdene i **a[]** over i en like lang array **b[]** slik at det området som har minst median kommer først i **b[]**, nest minst kommer som område nr. 2, osv
- Når vi er ferdige med alle disse omflyttingene kopieres **b[]** tilbake til **a[]** og
- det gjøres ett kall på **sort** fra AppendixII av hele arrayen **a[]**.

Oppgaver:

7.1 Programmer denne algoritmen sekvensielt.

7.2 Lag en parallell versjon av dette sekvensielle programmet med Modell2 koden, bare parallelliser stegene a) , c) og d) - ikke stegene b) eller e) som begge er kall på innstikksortering. Skriv bare de tilleggene du trenger og forklar hvor du plasserer dem i Modell2-koden,

Appendix I – Modell2 kodeskisse:

```
import java.util.concurrent.*;
class Problem {
    // felles data og metoder A
    public static void main(String [] args) {
        Problem p = new Problem();
        p.utfoer(8);
    }
    void utfoer (int antT) {
        Thread [] t = new Thread [antT];
        for (int i =0; i< antT; i++)
            ( t[i] = new Thread(new Arbeider(i))).start();
        try{
            for (int i =0; i< antT; i++) t[i].join();
        } catch(Exception e) {}
    }

    class Arbeider implements Runnable {
        int ind; // lokale data og metoder B

        Arbeider (int in) {ind = in;}
        public void run() {
            // kalles når tråden er startet
        } // end run
    } // end indre klasse Arbeider

} // end class Problem
```

Appendix II

```
/** sorts a [left .. right] by Insertion sort alg. Sub-alg for short segments */
public static void sort (int a[], int left, int right) {
    int i,k;
    int t;

    for (k = left ; k < right; k++) {
        if (a[k] > a[k+1]){
            t = a[k+1];
            i = k;

            while (i >= left && a[i] > t) {
                a[i+1] = a[i];
                i--;
            }
            a[i+1] = t;
        }
    }
} // end sort
```